

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/78/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112225029
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112225029.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Milana Šebeňa a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci navrhovateľa Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 01 Žilina, IČO: 31 575 951, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., Bárdošova 2/A, 831 01 Bratislava, IČO: 36 866 881, konajúcou JUDr. Alžbetou Fuchsovou, advokátkou a konateľkou spoločnosti, proti odporcovi W. K., nar. X.X.XXXX, bytom V. XXXX/X, XXX XX W., o zaplatenie 118,23 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23.1.2014 č.k. 7C/34/2013-92 zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa v tej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 32,85 eur.

Vo zvyšujúcej časti rozsudok zrušuje a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1) Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd odporcu zaviazal zaplatiť mu sumu vo výške 118,23 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 85,38 eur od 8.10.2010 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Návrh vo veci odôvodnil tým, že navrhovateľ a odporca uzatvorili dňa 6.7.2006 zmluvu, podľa ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi službu povolené prečerpanie na osobnom účte a odporca prostredníctvom svojho účtu vykonával bezhotovostné a hotovostné platobné operácie na ľarchu osobného účtu. Na vyššie uvedený účel, poskytol navrhovateľ odporcovi na účet peňažné prostriedky, ktoré mal odporca čerpať do výšky poskytnutého debetného limitu. Navrhovateľ po posúdení predložených dokladov vyhodnotil, že odporca splnil podmienky na poskytnutie debetného limitu, pričom odporca počas trvania platnosti zmluvy prečerpал celkovú sumu 85,38 eur. Z tohto dôvodu navrhovateľ odstúpil od zmluvy a vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 118,23 eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 85,38 eur, sankčného úroku z omeškania vo výške 32,85 eur.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd zistil, že dňa 6.7.2006 účastníci tohto konania uzatvorili Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej navrhovateľ zriadil pre odporcu rastový osobný účet č. 8838581001. Podľa zmluvy bol dohodnutý Balík Výhoda 50+, frekvencia výpisov - mesačne a zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú. Obsahom zmluvy podľa článku I bod 4 nebolo povolené prečerpanie na osobnom účte. Toho istého dňa bol účastníkmi uzatvorený Dodatok k zmluve o účte - Bonus pre klientov, ktorým sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť majiteľovi účtu v balíku služieb Balík Výhoda 50+, poskytnúť majiteľovi účtu uvítací bonus vo výške

1 200,- Sk, dňom podpisu dodatku, za splnenia podmienok tam uvedených. Listom zo dňa 28.9.2010 navrhovateľ odstúpil od zmluvy, nakoľko evidoval na osobnom účte odporcu debetný zostatok v celkovej výške 80,12 eur. Podľa predloženého výpisu z účtu bol na účte odporcu vykazovaný údaj o vyrovnaní zostatku účtu k 7.10.2010 v sume 85,38 eur.

Odporca na pojednávaní uviedol, že dňa 6.7.2006 uzatvoril s navrhovateľom Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, kde mu Dexia banka zriadila bežný účet, dostal aj platobnú kartu. Následne bol dňa 6.7.2006 podpísaný Dodatok k zmluve o účte. So sumou vo výške 85,38 eur, ktorú od neho požaduje navrhovateľ v žiadnom prípade nesúhlasil, nakoľko jemu nebol daný ani povolený žiaden debet. Vôbec si nie je vedomý, aby sumu 85,38 eur ako debet spotreboval. Žiadal, aby navrhovateľ predložil príslušné výpisy z účtu. Zároveň poukázal na to, že v roku 2010 sa dostavil do pobočky Dexie banky Slovensko, kde ich požiadal o zrušenie bežného účtu a vyrovnal tam dlžnú sumu, presne si nepamätá sumu 30,- alebo 50,- eur, ako aj poplatky za vedenie účtu. Banka od neho požadovala zaplatiť túto sumu titulom dlžných poplatkov za vedenie účtu a túto sumu aj banke v celom rozsahu zaplatil, zároveň zrušil bežný účet. Všetko to prebehlo v roku 2010. Uvedené doklady má k dispozícii. Preto si nie je vedomý, aby debet vo výške 85,38 eur čerpal. Voči banke má všetko vyrovnané.

Navrhovateľ v písomnom podaní, ktoré bolo súdu doručené dňa 23.1.2014 (čl. 42 spisu) uviedol, že v tomto konaní požaduje sumu vo výške 85,38 eur, ktorá pozostáva z úrokov podľa článku III bod 23. Všeobecných obchodných podmienok, poplatkov za Balík Výhoda 50+, plus poplatok za upozornenie za debet, poplatok za výzvu (debet) a sankčného poplatku (zmluvnej pokuty) vo výške 32,85 eur), podľa článku III bod 23 Všeobecných obchodných podmienok.

Na základe zisteného skutkového stavu prvostupňový súd uzavrel, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú normy spotrebiteľského práva, pretože ju uzatvoril navrhovateľ ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ. Právne posúdenie veci je výlučne vecou súdu, súd je však viazaný skutkovými dôvodmi popísanými v žalobe. Navrhovateľ v konaní neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by medzi účastníkmi konania bolo zmluvne dojednané poskytnutie účtu, ktoré sa malo prejavíť ako debetný stav na bežnom účte. Naopak, podľa uzatvorenej zmluvy zo dňa 6.7.2006 (čl. 2 spisu) v článku I bod 4 povolené prečerpanie na osobnom účte povolené nebolo. Či neskôr došlo k zmene predmetnej zmluvy o spolupráci v tomto smere navrhovateľ listinnými dôkazmi nepreukázal. Podľa článku I bod 4 Zmluvy o spolupráci, v prípade konkludentného prijatia návrhu zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania bankou, dôjde povolením čerpania peňažných prostriedkov do výšky debetného limitu na účte v článku I bod 1 zmluvy k platnému a účinnému uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania. Výšku a účinnosť debetného limitu banka oznámi majiteľovi účtu, formou výpisu z technického systému banky, na adresu na zasielanie výpisov, v zmysle článku I bod 1. zmluvy. Navrhovateľ žiadnymi dôkaznými prostriedkami nepreukázal oznámenie majiteľovi účtu, formou výpisu z technického systému banky, že by došlo zo strany odporcu k prijatiu návrhu zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania. Súd uvádza, že navrhovateľ ako dodávateľ v podstate skrytou formou takúto službu odporcovi vnútil. Podľa zmluvy o poskytnutí služby - povolené prečerpanie na osobnom účte, pre absenciu vôle zo strany odporcu, nemohlo dôjsť k uzatvoreniu takejto zmluvy. Danosť vôle je najzákladnejšou požiadavkou, ktorú právny poriadok kladie, pretože bez vôle nie je právny úkon. V prípade, ak by sa jednalo o nepovolené (medzi zmluvnými stranami nedojednané) prečerpanie finančných prostriedkov na osobnom účte, navrhovateľ nešpecifikoval a nepreukázal, z čoho pozostáva žalovaná suma. Podľa špecifikácie navrhovateľa uplatnená istina pozostáva z neuhradených úrokov, pričom navrhovateľ nepreukázal, či boli medzi zmluvnými stranami dojednané, nešpecifikoval v akej výške, z akej sumy, od kedy do kedy si ich uplatňuje. Rovnako poplatky za Balík Výhoda 50, poplatok za upozornenie na debet, poplatok za výzvu - debet, sú neurčité, nejasné, ničím nešpecifikované, navyše ničím nepreukázané. Ak časť žalovanej sumy je nárokom na zmluvnú pokutu, tá podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokutu (aj s poukazom rozsiahlu judikatúru), musí vyplynúť z dohody, ktorá musí mať obligatórnu písomnú formu, v žiadnom prípade nestačí odkaz na všeobecné obchodné podmienky. Sankčný poplatok (zmluvná pokuta) vo výške 32,85 eur je podľa písomnej špecifikácie uplatňovaný zmätočne. Navrhovateľ sám nemá ujasnené, čo táto suma predstavuje, keď ju sám uvádza, ako sankčný poplatok a do zátvorky dáva zároveň zmluvnú pokutu.

Súd prvého stupňa napokon konštatoval aj to, že úroky z debetného zostatku úveru by mohla banka požadovať s poukazom na ustanovenie § 710 Obchodného zákonníka, ako zo zmluvy o úvere, avšak len v tom prípade, ak by bolo dohodnuté povolené prečerpanie prostriedkov na účte, čo však nebol tento prípad. Preto žaloba navrhovateľa je v tomto prípade zmätočná a neujasnená. Zdôraznil aj to, že navrhovateľ nemal ujasnené, čo si v tomto konaní uplatňuje.

Súd prvého stupňa uviedol aj to, že navrhovateľ listom zo dňa 28.9.2010 odstúpil od zmluvy. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/35/2011). Tieto nároky však možno priznať len ak boli dojednané medzi zmluvnými stranami.

Z týchto dôvodov súd žalobu navrhovateľa ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p., tým, že navrhovateľ bol v celom rozsahu neúspešný, odporcovi trovy konania nevznikli, preto súd ich náhradu účastníkom nepriznal.

2) Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie navrhovateľ, nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Podľa jeho názoru sú dané odvolacie dôvody tak, ako vyplývajú z ust. § 205 ods. 2 písm. d), f) O.s.p.. Navrhovateľ si uplatňoval nároky s odôvodnením, že s odporcom 6.7.2006 uzatvoril zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej zriadil odporcovi rastový osobný účet. Suma uplatňovaná v tomto konaní pozostávala z nedoplatkov na poplatkoch a úrokoch s odkazom na všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Tieto obchodné podmienky odporca obdržal a sa s nimi oboznámil. Zmluva o bežnom účte patrí medzi tzv. absolútne obchody. Ustanovenia Obchodného zákonníka sa pritom použijú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. Z aplikácie ust. § 273 ods. 1 Obch. zák. vyplýva aj to, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj s odkazom na všeobecné obchodné podmienky (ďalej len VOP). Odkazuje pritom na úpravu uvedenú v čl. I bod 6 VOP upravujúcej nárok na zmluvnú pokutu. Z čl. III bod 23 VOP vyplýva aj nárok banky uplatniť si úročenie debetu/nepovoleného prečerpania a aj nárok na účtovanie si sankčného poplatku, ktorý je spolu s debetnými úrokmi uvedený v sadzobníku. Čl. III bod 36 VOP upravuje aj oprávnenie banky odstúpiť od zmluvy pre podstatné porušenie zmluvy, a to aj v prípade, ak klient dosiahol nepovolený debet a v lehote stanovenej bankou nepovolený debet nevyrovnal. Odporca porušil zmluvu tým, že jeho účet dosiahol debetný zostatok, ktorý nadobudol charakter nepovoleného, preto navrhovateľ v súlade s čl. III bod 36 VOP listom z 12.5.2011 od zmluvy odstúpil. Odporca nereagoval na výzvu navrhovateľa a neuhradil príslušný debetný zostatok. Preto sa navrhovateľ v tomto konaní domáha zaplatenia sumy nevyrovnaného debetného zostatku vo výške 85,38 eur pozostávajúcej z nedoplatkov na poplatkoch, ďalej na úrokoch a poplatkoch za upomienky a tiež sankčného úroku (zmluvnej pokuty) vo výške 30,85 eur. Špecifikácia jednotlivých pohľadávok je vygenerovaná bankovým systémom a predstavuje záväzok toho ktorého dlžníka k rozhodujúcemu dátumu v zmysle zmluvy. Sankčný poplatok zmluvná pokuta je vyčíslený ako 20% ročne zo sumy 85,38 eur od 8.10.2010 do 30.6.2012 (23,50 eur) a 20% ročne zo sumy 85,38 eur od 1.7.2012 do podania žaloby (3,35 eur). Spolu to predstavuje 32,85 eur.

Navrhovateľ zdôrazňuje, že odporca svojim účtom nedisponoval a nemal na ňom dostatočné peňažné prostriedky napriek tomu, že sa zaviazal v zmysle zmluvy a VOP na svojom účte udržiavať kreditný zostatok minimálne vo výške splatných poplatkov banky. Navrhovateľ tieto poplatky účtoval za vedenie účtu na ľarchu účtu odporcu a takýmto spôsobom sa odporca na svojom účte dostal do nepovoleného debetu. Keďže zostatok na účte, či už kladný alebo záporný sa úročí na ľarchu účtu, účtovali sa proti odporcovi aj tieto úroky. Takýto spôsob účtovania poplatkov je plne v súlade s praxou zaužívanou v bankovom sektore. Navrhovateľ nesúhlasí s účinkami odstúpenia od zmluvy ako ich konštatoval v dôvodom napadnutého rozhodnutia súd prvého stupňa. Poukazuje na to, že v Obchodnom zákonníku je úprava odstúpenia od zmluvy odlišná od úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku. Posúdenie súdom prvého stupňa, že na všetky nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv majú byť výlučne aplikované ustanovenia Obč. zák. nie je správnym. Toto sa má vykladať tak, že len ustanovenia v

spotrebiteľských zmluvách sú jednostranne kogentné, to znamená aj voči Obchodnému zákonníku. To, že zákonodarca nepočítal s kogentnosťou Občianskeho zákonníka pri všetkých spotrebiteľských zmluvách dokazuje aj ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. najmä posledná veta. Ak by zákonodarca vychádzal z jednostrannej kogentnosti Občianskeho zákonníka en bloc posledná veta citovaného ustanovenia by strácala svoj význam, resp. zákonodarca by v tomto prípade duplicitne upravil to, čo upravil v § 54 ods. 1 Obč. zák.. Navrhovateľ je toho názoru, že jeho nárok je plne v súlade s citovanými zákonnými predpismi, preto namieta záver súdu, že odstúpenie od zmluvy a účinky s tým spojené sa riadia ustanoveniami Obč. zák.. Záverom poukazuje na to, že povinnosťou súdu je vo veci neustranne konať tak, aby právu, ktorého porušenie sa namieta, bola poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré sa majú vykonať a aj v zmysle ústavných článkov 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 Ústavy SR. Navrhovateľ preukázal oprávnenosť svojich nárokov v časti istiny, ako aj v časti sankčného poplatku, preto navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

3) Odvolací súd prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p.. Bol teda viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku odvolací súd oznámil na úradnej tabuli súdu zodpovedajúco ust. § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.. Po preskúmaní napadnutého rozsudku v zmysle vyššie uvedených zásad odvolací súd dospel k záveru, že

a) uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie tej časti rozsudku, ktorou bol zamietnutý žalobný návrh týkajúci sa zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 32,85 eur

b) vo zvyšujúcej časti je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie

ad a) Ani odvolací súd nemá pochybnosti v tom, že aj keď zmluva o bežnom účte má charakter tzv. absolútneho obchodu (§ 261 ods.3 písm. d), § 708 a nasl. Obch. zák.) pri aplikácii ust. § 52 ods.1 Obč. zák. je nutné aplikovať aj normy spotrebiteľského práva.

Časť nároku uplatňovaného navrhovateľom podanou žalobou je aj podľa neho samotného nárokom na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý je upravený v čl. I. bode 6 VOP - sankčný poplatok (zmluvná pokuta) spojená s porušením, resp. neplnením ustanovenia (...i) zmluvy vrátane VOP zo strany klienta. Sankčný poplatok (zmluvnú pokutu) s odkazom na takúto úpravu obsiahnutú vo VOP vyčísluje : 20 % ročne zo sumy 85,38 eur od 8.10.2010 do 30.6.2012 (29,50 eur) a 28 % ročne zo sumy 85,39 eur od 1.7.2012 do podania žaloby (3,35 eur) .

Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa v tom, že nárok na zmluvnú pokutu nemožno upraviť odkazom na VOP. V celom rozsahu na tieto závery súd prvého stupňa odkazuje a na podporu ich správnosti poukazuje aj na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11, podľa ktorého :

Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len

spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kedy sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim (zmluva o preprave osôb a pod.)

Preto podľa § 219 ods.1 O.s.p. bol rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti o zamietnutí žalobného návrhu na zaplatenie 32,85 eur potvrdený.

ad b) Z obsahu podaného žalobného návrhu i z ďalších podaní navrhovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa (napr. podanie doručené súdu prvého stupňa dňa 23.1.2014 (čl. 42 a nasl. spisu)) vyplýva okrem iného aj to, že navrhovateľ v konaní proti odporcovi uplatňoval aj zaplatenie sumy rovnajúcej sa nevyrovnanej výške debetného zostatku vo výške 85,38 eur, ktorý pozostáva z úrokov (s odkazom na čl. III bod 23 VOP), poplatkov za Balík Výhoda 50+, poplatok za upozornenie za debet, poplatok za výzvu.

K posledne spomenutému podaniu sú pripojené aj listiny - výpisy z účtov, podľa ktorých vyplýva, že ku dňu 30.6.2009, 31.7.2009, 31.8.2009, 30.9.2009, 30.10.2009, 30.11.2009, 31.12.2009, 29.1.2010, 26.2.2010, 31.3.2010, 30.4.2010, 31.5.2010, 30.6.2010, 30.7.2010, 31.8.2010, 30.9.2010 boli navrhovateľom odporcovi účtované poplatky za Balík Výhoda 50+ vo výške po 3,65 eur. Z týchto výpisov vyplývajú aj skutočnosti o účtovaných úrokoch počnúc výpisom z 31.8.2009 až do posledného výpisu zo 7.10.2010 v sumách 0,05 eur, 0,11 eur, 0,27 eur, 0,33 eur, 0,67 eur, 0,74 eur, 0,89 eur, 0,94 eur, 1,04 eur, 1,09 eur, 1,21 eur, 1,29 eur, 1,33 eur a 0,28 eur. Okrem toho z výpisu zo dňa 30.10.2009 vyplýva účtovanie poplatku za upozornenie vo výške 5,- eur a z výpisu z 31.12.2009 aj účtovanie poplatku za upozornenie vo výške 15,- eur.

Z týchto listín, ktoré sú súčasťou podaní navrhovateľa, teda vyplýva špecifikácia toho, čo navrhovateľ voči odporcovi v konaní v rámci sumy 85,38 eur uplatňoval. Navrhovateľ tento nárok teda v konaní skutkovo zdôvodnil aj s odkazom na príslušné zmluvné dojednania medzi navrhovateľom a odporcom. Nemôže byť preto dôvodný záver o tom, že navrhovateľ nemal ujasnené, čo si v tomto konaní proti odporcovi uplatňuje.

Súdu prvého stupňa nič nebránilo, aby pri takejto špecifikácii, podloženej navrhovateľom predloženými listinnými dôkazmi, sa zaoberal aj otázkou prijateľnosti (neprijateľnosti) dojednaných zmluvných podmienok na účtovanie úrokov, poplatkov za vedenie účtu, či poplatkov za výzvy na plnenie. V tejto súvislosti je potrebné dať do pozornosti to, že prípadný záver o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, alebo všeobecných obchodných podmienkach, majúci za následok nepriznanie plnenia dodávateľovi, je potrebné judikovať v zmysle ust. § 153 ods. 4 O.s.p. aj bez návrhu vo výroku rozhodnutia. V zmysle tohto ustanovenia súd môže vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj ex officio. Judikatúra Najvyššieho súdu SR zdôrazňuje takúto povinnosť súdu pri rozhodovaní v spotrebiteľskej veci aj v nadväznosti na to, že podmieňuje aj prípadné použitie mimoriadneho opravného prostriedku pri postupe podľa § 238 ods. 3 O.s.p..

Ak súd prvého stupňa v podstate zamietal žalobný návrh o sumu 85,38 eur z dôvodu údajnej nejasnosti toho, čo je predmetom tohto konania a z dôvodu nepreukázania skutkových okolností o ktoré navrhovateľ uplatňoval túto časť žalobného návrhu, takýto záver nie je správny, a preto v tejto časti neostávalo odvolaciemu súdu nič iné, len konštatovať opodstatnenosť týchto dôvodov podaného odvolania.

Súd prvého stupňa pri závere aký z procesného hľadiska vyvodil sa potom nezaoberal ani otázkami prijateľnosti, či neprijateľnosti zmluvných podmienok upravujúcich tieto nároky.

Odvolací súd považuje za potrebné sa vyjadriť aj k záverom súdu prvého stupňa týkajúcim sa účinkom odstúpenia od zmluvy.

Už vyššie je uvedené, že zmluva o bežnom účte má charakter tzv. absolútneho obchodu (§ 261 ods.3 písm. d), § 708 a nasl. Obch. zák.), i tože pri aplikácii ust. § 52 ods.1 Obč. zák. je nutné aplikovať na predmetný právny vzťah aj normy spotrebiteľského práva.

Z ust. § 710 Obch. zák. vyplýva, že ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

K záverom súdu prvého stupňa o účinkoch odstúpenia od zmluvy je preto potrebné uviesť i to, že napr. ust. § 5 zák. č. 258/2001 Z. z. upravuje oprávnenie veriteľa od zmluvy odstúpiť za tam uvedených podmienok. V poznámke k uvedenému ustanoveniu pod bodom 9 je odkaz na § 48 Obč. zák.. Samotný tento zákon účinný v čase uzavretia predmetnej zmluvy následky odstúpenia od zmluvy neupravuje. Nevylučuje sa preto ani pri aplikácii § 48 ods. 2 Obč. zák. zmluvná autonómia na úprave následkov odstúpenia od zmluvy. Preto, ak súd prvého stupňa podľa prvej časti ods. 2 § 48 Obč. zák. vyvodil záver o účinkoch odstúpenia od zmluvy ex tunc obsah pred súdom prvého stupňa vykonaných dôkazov, obsah listín predložených žalobcom takémuto záveru zatiaľ nesvedčia. Nemožno bez ďalšieho, totiž ani pri aplikácii § 54 ods.1 Obč. zák. vyhodnotiť dohodnuté následky odstúpenia od zmluvy, založenej najmä na zachovaní povinnosti vrátiť úver i primerané úroky (ako cenu úveru) za zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa odchyľujú od Obč. zák. v neprospech spotrebiteľa.

Nemožno v tomto smere pominúť ani úpravu obsahnutú v čl. V bod 5 Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo 6.7.2006, ktorá vyslovene upravuje, že zánik platnosti a účinnosti zmluvy, ani príslušných zmlúv sa nedotýka povinnosti majiteľa účtu vysporiadať všetky svoje záväzky voči banke, ktoré vznikli zo zmluvy, z príslušných zmlúv alebo v súvislosti s nimi. Ani tento záver nebol podrobený súdom prvého stupňa posudzovaniu prijateľnosti, či neprijateľnosti dohodnutých zmluvných podmienok.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z uvedených dôvodov odvolací súd pri aplikácii ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/, ods. 2 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšujúcej časti zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Prvostupňový súd teda v ďalšom konaní sa bude zaoberať skutkovými okolnosťami, ktorými navrhovateľ odôvodňuje uplatnenie nároku v sume 85,38 eur vo vyššie naznačenom smere. Opätovne je však treba zdôrazniť, že ak súd prvého stupňa dospeje k záverom o prípadnej neprijateľnosti niektorých zmluvných podmienok, je jeho povinnosťou pri aplikácii ust. § 153 ods. 4 O.s.p. takýto záver, majúci za následok nepriznanie nároku navrhovateľovi aj judikovať uvedením takejto zmluvnej podmienky vo výroku rozsudku.

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.